

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXXXV.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMÉVEL,

Indult BÉTSBÖL Pénteken 3. Juniusbann. 1796.

B é t s.

T yrolis' tartománya, a' melly (ezek a' Bétsö Udv. Ujjság' szavai) a' maga bátorságát és Fejedelméhez 's-Hazájához tartozó meg nem romlott hívségét, meg nem szakadt folyamatbann Öseitől örököstette, most is minden készüléteket teszen az ellenség ellen, arra a' történetre; ha az, akar melly oldalról bé-ütést akarna próbálni. Itt minden elmék ugyan azonn indulattól elevenítettnek, és meg- egyezölög arra határozták magokat, hogy a' Hazát, vérekkal és javaikkal oltalmazzák. Tétettetnek a' készülétek, hogy ezenn tartomány-beli hiv népnek egy része fegyverbe öltöztvén, magát a' rész szerént már a' tartománybann

Y y

benn lévő, rész szerént még oda érkezendő Ts. Királyji Reguláris seregekkel öfzfze-tsa'olák. —

Mint-hogy azonbann az Olosz ország-beli táborunk' bágázfiája és tereh-hordó szekerei, Tyrolisba már meg-érkeztek, 's-a' Borghetto és Nevis között való lineábann szállottak-meg: erre való nézt, embereinknek és lovainknak élelmekre, a' liszt és zab az Insbrucki katoná magazinumokból, a' gabona pedig két más Tyrolisi u. m: a' Hálai és Swatzi gabonásokból rendeltettek-ki; a' mellyeknek Trientbe Bozen várossá-hoz való szállittatások végett, Tyrolisbann minden Szekeresek fel-költettek. —

Ugyan innenn Bozenből így írt egy tudósító Május' 24-dikénn: —

„Az én utolsó levelem, nem kis félelmet fogott önteni Kegyelmedbe a' mi tartományunkra nézve; 's-ez a' veszedelem ugyan, még tellyeséggel el sem is enyészett egészszenn: de sokat kifsebbedett; mivel-hogy néhány rend-beli tudósítások szerént, a' Frantziák vízfíza húzni fogták magokat, a' Ts. Királyi tábor pedig elő fogott esmet nyomúlni. A' Meylandi Kastély még oltalmazza magát, Mántua pedig, még egy ellenséget se látott. Azonbann egész Tyrolis fel-költ és vigyáz. Az úgy nevezett Alsó-Etschlandból, ma és holnap már 3 kompániák fogják úttyokat a' szélekre Arco és Torbole felé (a' Lago-di-Garda' innenső végéhez) venni. Ezeket 27 dikbenn az első, és 18-dikbann a' második Bozeni kompániák fogják követni. Az Etsch vidékéről Meran várofsából is úthoz kéfszülve vagynak már 2 kompániák; és mindenünn így jönnek a' hírek. Az indulásra kész és magokat jelentő emberek közzül, még most majd mindenütt sokaknak haza kell küldtetni. A' Bozen várossá-beli kompániák, többire majd egészszenn tehetős lakosemberekből állanak; kik között valóságos Nemesek, mint köz emberek, ellenbenn pedig sok Polgárok (városi lakosok) mint tisztek szemléltetnek szolgálni. Ide zárva küldök Kegyelmednek egy Bozeni hadi-éneket, egy olly productumot, a' millyent K. med ezen mi

illy régtől fogva békefészes városunkból, most nem várt volna: —,

„Die Trommel wirbelt &c.

Ez az egész hadi-ének, a' Merkur' utolsó leve-
lenn olvastatik: magára is ki-nyomatva pedig itt
Bétsbenn az Udv. Ujtság' Comtoirjában taláztatik.

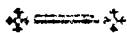
* * *

A' múlt Ujtságunkban a' Ts. Királyi Olosz tábor-
tól, 24 dik Májusi Udvari tudositást közlöttünk volt ol-
vasóinkal. A' mai, Május 25-dikénn indult ugyan ezenn
seregeink' fő Vezérétől G. *Beaulieu*től. — Ez szerént,
váborunk' derekának fekvése, ezenn ujjabb hír-adás-
nak indulásakor is azonn a' helyem volt a' *Minzió*
pataka megett *Goitó*val által-ellenbenn a' *Lago-di-Gar-
da* és *Mántua* között, a' hol a' múlt postánn irtuk volt:
azzal a' változással mindazon által, hogy a' Tábot
és *Mántua* közzé az ólta, még egy közbül-fekvő
fegyveres tsoport rendeltetett, olyan tzéllal, hogy
akar melly mozdulásokat tegyen az ellenség, részünk-
ről is ahoz képpett minden szükséges dispotziók an-
nál bizonyosabban haladék nélkül helybenn mind-
gyár meg-tétethesenek. —

A' mint a' Komendorozó Generális Irja, a' Frantziák
már néhány izbenn a' leg rend kívül valóbb heves-
séggel rohantak reá a' *Meylandi* Kastélyra, hanem, a' Ka-
stélybann lévő Ts. Királyi sereg által mindenkor,
feles vesztéssel vízfza verettek. —

A' mi a' Frantziák' ujjabb mozdulásaikat illeti,
ezekről azt írja G. *Beaulieu*, hogy két ellenséges tso-
portok, mellyek mind együtt valami 10 ezer fejek-
dől állanak, *Crema* felé (a' *Velentzei* határra) kezdet-
tek által nyomúni *Meyland*bol, egy harmadik feles
számu Frantzia tsoport (hasonló-képpenn a' *Velentzei*
Respublik a' földgyénn) *Bresciát* vette tzelba: erre
való nézt Gen. *Beaulieu* is, a' *Lago-di-Gardának* mind
két vége felöll, *Torbole*, *Riva*, *Lodrone*, és *Pesbiera*
mellé, vigyázó tsoportokat rendelt. —

Az Olosz táborhoz rendeltetett Ts. Királyi se-
gitő seregek közzül, a' *Jelacsics*, *Mitrovicski*, és *Kbeul*
Batalionnyaik, oda már meg-érkeztek.

* * *

Az itt summásonn következő elegendes környülállásokat az *Olosz* levelekből, nona azok inár nagy részint nem ujj történetek, még vagy nem ittuk, vagy nem így irtuk: —,

„A' *Piemonti* zúgások és zenebonák, a' *Frantziák*kal köttetett fegyver-nyugvástól fogva, olly igen elhatalmasodtanak itt, hogy azoknak el-tsendtsítése végett kéntelennek szemlélte lenni magát a' Király, rend kívül kemény eszközoeket elő venni és rendelni. A' Május' 7-dikénn ki-adatott Királyi Hirdetésbenn egyebek között ezek is olvastatnak: —, Ámbár Mi, a' kötött fegyver-nyúgvás, és a' békességes traktának el-kezdése-által, a' tsendességet is menél hamarább lábra állittódni remélléttük: nagy kedvetlenséggel értyük mindazáltal, hogy a' rász indulatu szeméjlek, rébellis írásaik, befzedgyeik, és minden egyéb nemü gonofzságaik által, a' népet felingerelni, és a' jó Hazafiaknak nagy nyughatatlanságokra, a' kik tsak ugyan a' föld' népének több részét teszik, a' törvényes Országló-széket fel-forgatni, igyekeznek. A' Fő Uralkodói Jusnak oltalmazására, 's - a' Törvényeknek és a' közönséges tsendességnek fenn-tartására, szükségesnek itéltük lenni, hogy ezenn Státus-bünösök' Isteutelen mesterkedéseik' elibe, egy kemény gát tétettefsék. Éhez-képpest rendeljük &c. — — Parantsoltatik továbbá ezenn Hirdetésbenn minden Elöljáróknak, hogy a' tsendeslég-rontókat mindenütt fogdoslák-el, és halállal büntesék-meg; azokat pedig, a' kik ellent-állani mérészlenének, helybe mindgyár öldököljék-meg.

Pármából Május' 10-dikénn: — „

„A' *Frantziák*, mint barátok úgy ruckóltak-bé ezenn Hertzegségbe; az Adót *ad interim* még most tsak költsön-képpenn, és a' Requisitzióknak minden egyéb nemeit, mint barátok úgy kérték. Seregeiknek ezenn jobb szárnya, *Piacenzábann* vagyon fő hadi-szállásonn. Május' 9-dikénn, a' *Po'* vizénn való által-költözések után, a' *Godognónál* sántzok között

fekvő Ts. Királyi seregek által két versbenn veret-
tettek vízfizta, és tsak az után félzkelheték-meg
magokat a' Po' vize tulsó mejjékeinn, minekutánna
ujjabb Frantzia sereg érkezvén, Gen. *La-Harpe* a'
tsatát rend kívül való nagy erővel harmadikszor is
meg ujjította, és minekutánna sok ember el-hullván,
ő (*La-Harpe*) maga is el-esett. Ez a' Frantzia tá-
bor a' Po' parttyainn, 60 ezer emberre számláltatik.
Május' 9-dikénn, egy 16 ezer fejekből álló ujj segí-
tő Frantzia sereg érkezett hozzá *Piacenzá*hoz; és a' mint
hallatik, Gen. *Kellermann* is 40 ezered-magával fo-
gott meg-érkezni *Vercelli* mellé. Generál *Carteaux* egy
más segítőtsoportal varatik *Savona* felöll a' *Bochetti*ann
keresztül, ide. —

„A' *Modénai* Országlo-széktől a' Frantzia Ve-
zérek' elibe küldetett Küvet Gróf *di-Sto-Romano*, *Pia-*
*cenzá*ba meg-érkezvén, mind Gen. *Buonaparté*val,
mind pedig a' Frantzia Biztosfal *Salicetti*vel beszél-
lett: de mind kettőjőktől olyan választ vett, hogy
a' *Modénai* Hertzegséget, mint ellenséges tartománt
úgy nézni, és vele ellenségesenn bánni, parantsol-
lattyok vagyon. Kérdvén az után a' Követ: hogy,
ez szerént az az elő-summa, a' mellyel az ellensé-
ges módonn-váló-bánásnak, addig is, mig a' békes-
séges fel-tételek végett *Páris*ba küldetett Követek a'
Directorium' válaszfzával el-érkezhetnének, elejét ve-
hetnék, millyen nagy fogna lenni? azt vette felele-
tül: hogy az, 12 millió Frantzia *Livra*. A' Követ, eli-
be terjesztette a' Frantzia Biztosnak és Vezéreknek,
hogy ilyen nagy summát ilyen hirtelenn *Modená-*
bann fel-hajtani, lehetetlen dolog. — Valósággal, ez az
első fel-tétel tsak ugyan tsupa 'Sídó-kupetzség is völt,
azért, hogy hadd legyen mit alkunni is; mivel az után
majd fele le-alkudtatott a' 12 millióknak, 's-ahoz-
képpést egy Hirdetés tétetett közönségesé, melly-
nek ez a' foglalattya: —,

„A' *Piacenzai* Frantzia tábornak fő-vezére, fegy-
ver-gyugvást enged a' *Modénai* Hertzegnek (olly vég-
gel, hogy *Páris*ba Követeket küldhessenn és a' békes-
ség felett traktálhasson) illy fel-tételek alatt: először,
hogy a' *Modénai* Hertzeg, a' *Piacenzai* Frantzia kaisába,

8 napok alatt 6 millió Livrákat számláltasson-le; másodszor, a' Frantzia tábor' számára, egy milliót érő ökröt, lovat, és eleséget szolgáltasson, A' Követ Urnak 48 órák engedtetnek, hogy ezenn fel-tételekre Modenából meg-határozott választ vehessen., — Meg-érkezvén a' Kurir Modenába a' fel-tételekkel, az Országló-szék haladék nélkül öfzfe gyülekezett, és a' Frantziák' ajánlásait, kényszerítettésből el-fogadván, arról már tudósítást is küldött vizfza. —

Bolognában nem kis bizontalankodást okozott a' Frantziák' fenyegetődöz elő-felé való siető lépéseiknek minden felől érkező híre. A' Senátus Május' 10-dikénn rend-kivül való gyűlést és tanátskozást tartván, Gróf Malvasia, Gróf Caprava, és Procurator Pistorini, Követeknek ki-rendeltetvén, úttvok t Modenán és Pármán keresztül ezek is Piacenza felé vették, kétség-kivül azért, hogy ők is arannyal próbálják magokat, az ellenséges meg-látogatattások és prédálások ellen, meg-oltalmazni. —

„A' Pápa, Május' 9-dikénn a' Pontini motsárokhoz és Terracina felé el-útazván, csak annyi rendelést hagyott volt maga után, hogy ha a' környülállások meg-rozfszulnának, a' Státus-Tanáts ugyan, a' szükséges eszközöknek elő-vételek felől tanátskozzék, de a' Cardinalis Albani jelen-nem létébenn's-az ő egyetértése nélkül, semmi határozást ne tegyen. Azonbann, Bolognábol, Ferrarábol, Forte-Urbánobol, és a' Pápa' tartományainak több más vidékeiről, egymásra érkezvén, a' Kurirok, 's-minyájok meg-határozott rendelést kérvén az iránt, hogy abbann a' történetbenn, ha a' Pápa' tartományainak határaitra nyomuló ellenség, bozzájok is meg találna érkezni, mi-ként viseljék magokat? a' Status-Tanáts (Congregazio) ehez-képeft öfzfe-gyülekezett volt ugyan már még Május' 10-dikénn, de csak azt végezte mindeneknek elötte, hogy: kérni kell ő Szentségét, hogy haladék nélkül Romába térjen vizfza; mivel az ő Szentsége jelenléte, rész szerént a' népnek vigasztalására és tsendesítésere, rész szerént pedig a' Státus-Tanáts' végzéseinek igazgatására, tellyésséggel szükséges. — A' Pápa, az ezenn jelentéssel hozzá érkezett Kurirt

haladék nélkül visszaindítván, azt izente; hogy a' közönséges kívánságnak engedni akar, és haladék nélkül indulni fog vissza felé; a' mint-hogy mindgyár meg is indulván, Romába még az nap, a' hujjogatóssal örvendő nép között, bé-érkezett. —

Bé-érkezése után mindgyár Státus-tanátskozást tartott. — *Bolognába, Ferrávába, és a' több határ várakba a' Komendánsokhoz, Kurirok küldettettek* — az után ezekről is ujjabb Kurirok érkeztek — 's-mind ezek által a' félelem igen nevelődött. —

Lorettóba minden esetre, olyan parantsolat küldtetett, hogy az ott lévő kintsek packoltafsanakbé, és vitettefsenek bátorságos helyre. —

„*Kardinális Hrzan (Hertzan), Május' 12 dikénn el-ment vólt Romából Anconába, hogy ott hajóra ülven, úttját Triest felé vegye: de roszszul lett, és esmet visszament Romába.*

Gen. Buonaparte Piacenzából küldvén egy levelét a' Directoriumhoz. így rekezfzti-bé: — „A'Po vizénn való által-szállás leg fontosabb munkánk vólt. Sokann fogadtak vólt, hogy két hónapokat el-töltünk vele. — Most küldöm a' Corregió munkái közzül Sz. Jeromét, a' ki, meg-vallom, nem kedvező időbenn utazik Párisba. Reméllem meg-tisztelitek a' Museummal. Esmet jelentem, hogy küldgyetek, Szépmesterségekhez-érő embereket hozzám, a' kik tudgyák választva öfsze-gyűjteni a' ritkaságokat., — „Az a' derék katonánk Stengel is, meg-hala a' sebe miatt., —

„*Buonaparte.*

Gen. Buonaparte, minekutánna a' Piemonti kietlen pafsusokon keresztil rontott, de még a' Sárdinai Udvarral való fegyver-nyúgvásnak meg-kötése előtt, 's-mikor már a' Piemonti táborra a' térségenn kéfszült reá ütni, egy Hirdetést terjesztett-széllyel a' katonái között, a' mellybe a' következőtarlózások is belé tartoznak: — „

„*Katonák!*

„*Hat gyözedelmeket nyértetek 14 napok alatt: hanem mind ez ideig, tsak olyan kopasz és terméketlen kő-szikkák között tsatáztatok, a' mellyek hiresekké lettek ugyan a' ti bátor viaskodásaitok által, de, a' Hazának haszon nélkül valók. Ti a' ti*

vitéz tselekedeteitek által az *Olosz* táborot a' hodoltató *Alsó Rénusi* és *Hollandiai* táborokhoz hasonlóvá tettétek. Semmi nélkül lévén, mindent szereztetek; ágyuzó készület nélkül ütközeteket nyertetek; a' vízekenn hidak nélkül által-költöztetek; tzipők (láb-beli) nélkül kettözött marschokat tettetek; végre, *pálinka* sőt *kenyér* nélkül, egész éjtzakákat fegyverbenn töltöttetek-el. De, *Katonák!* tsak ugyan kénytelenek vagyunk meg-vallani nektek azt, hogy még mind *ezek* tsak olyanok, mint-ha semmit sem tsináltak volna; mert sok vagyon még hátra a' mit véghez kell vinnetek. Még sem *Turin*, sem *Meyland* nem a' tiéitek., „A' táborozás kezdetekor semmitek nem vólt, most gazdagon gondviseltetett reátok mindennel. Nyert magazinujaitok számosok; a' ti tsatázó és vár-vivó ágyuzó készületeitek el-érkeztek. — *Katonák!* a' *Hazának* oka vagyon nagy dolgokat várni tölletek. A' terhesebb akadályokat ugyan már el-háritottatok magatok elölli: de ütközeteket kell még tenni, és azokat meg is kell nyerni, várakat venni, vízekenn kereftül menni. Van-e' tsak egy is közöttetek olyan, a' ki hátat fordítván, az *Appenninus* kö-szikiás tetejénn kereftül, vízfsza mászni, 's-magát ezenn vidéknek gyáva katonáitól, ki-tsufoltatni akarná. Lehetetlen dolog az. Ti minyájonn ditsőséges békefséget ohajtotok, a' melly által, a' *Haza'* véghetetlen áldozatai vízfsza-fordittafsának. Majd otthonn a' ti faluitokban minyájonn jó szívvel és kevéjjenn fogjátok ezt mondhatni: —, én is ott voltam a' gyözedelmes és tartományokat hodoltató *Olosz* tábornál! —, *Baratim!* én ígérteket tesztek nektek ezen hodoltatás felölli: hanem, egy fel-tételem vagyon, a' mellyre tartoztok nékem esküvéssel le-kötelezni magatokat: ez; hogy a' népeket, a' mellyeket szabadokká tettetek, tiszteletbenn fogjátok tartani; 's-hogy a' pusztitásokat, a' mellyekenn a' semmire-kellők olly igen kapnak, meg-gátoljátok. Külömbenn nem szabadítóknak, hanem népek' el-nyomóinak fogtok zeverztetni &c., . . . Az utánn a' lakosokhoz fordul *Buonaparte* a' maga beszédében: a' hol mi némü principiumokkal és ke-

tszegtetésekkel éljen? gondolni lehet az ök eleitől fogva e'-féle egy hangonn menő Hirdetéseikből.

S p a n y o l O r f z á g .

A' *Madridba* küldetett Frantzia Követ, Hazafi *Perignon*, Május' 10-dikénn oda meg-érkezvén, az ott lévő Neutrális Követektől el-fogadta a' szerentséltető első látogatást. A' Király mindgyár egy pompás, loval és minden egyébbel egészszén, fel-készült 's-bé fogott hintót, és két drága készületü paripákat (hámas lovakat) küldött néki, *Principe-della-Pace* által, ajándékba. — Az *Aranjuezbe* való cerimoniás bé-meneget, Május' 20-dikára rendelte neki a' Király.

Mi né nűjövendőt várhafson azonban az ember ettől a' *Principe della-Pacé*tól, hozzá lehet ezekből vetni: — „A' Tabornak szaporitása végett, minden ötödik ember katonának szedetik; erről pedig már most valószággal ki-ment a' Királyi parantsolat, a' mellyhez-képepest, a' fegyverbe öltöző föld-népe 60 ezer fejekből fog állani: — „A' le-folyt háborubann tsatázott minden Reguláris Regementek, hasonló tsatázó lábra állittatnak, és tellyes számra potoltatnak: — „A' *Ferrolí, Cadixi* és *Cartagenai* három Spanyol Tengeri Hadi Cancelláriák, az egész Hadi hajókázáshoz tartozó Spanyol népet özfze-gyűlni parantólták, és a' nevezett kikötő-helyekben a' háboruhoz készülő hadi hajókra rendelték. — „*Cadixba* meg-szűnés nélkül maschéroznak az olyan szározonn tsatázó tsopórtok, a' mellyek hajókra állvén, a' tengerenn másuva fognak szállittatni: — „Hasonló-képpen szünetlén gyűl *Gibraltár* alá is a' fegyveres nép. — Egy par szóval, itt mindének ujj háborut jelentenek.

Arrol is erőfsenn beszéllenek, hogy a' Pápától egy olyan *Bulla* érkezett volna ide, a' melly szerént Spanyol országann, a' Klástromoknak és Reguláris v. Szerzetes Papságnak nagy része, el fog törtétni, és közönségesenn szolva, az a' *Principium*

fog fel-vétettetni: hogy egy városbann egy Szerzetnek selehelsen egynél több Klastromja.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .

Az *Ámsterdami* katonák és pátrióták között sok lárnázás folyt a múlt napokban. A Polgári Ágyuzók seregéből 150 emberek, egy időtől fogva sokat kezdettek az utzákon 's-másutt is, a' hol alkalmazhatóságot láttak réa, a' magok Polgár-társaik között némellyeknek, alkalmazhatatlankodni. Még sebet is ejtettek sokakonn; a' Patrollérozó katonákkal is szemb-fállottak; azoknak nem engedelmeskedtek; 's-több-e'-félék. A Tanács meg-határozta, hogy el-törölje, vagy más lábra állítsa ezt az alkalmazhatatlan Ágyuzó sereget. A 150 nek közüllök, meg-hallották a Tanács szándékát; többet is verbuáltak magok mellé; 11-dikre viradó éjjel valami 400-zann ütközethez készültek; sörbe állottak; a Tanács Ház' elibe rukkoltak; a Tanátszol azt kívánták, hogy a Polgári Ágyuzó sereg' el-törölésér'ül való végzést, mingyár másolja meg; a Tanács-Háznál is Polgár-katonák állván strázsánn, ezek a Polgári Artilleristák ellen nem akartak ki-kelni; a Tanács, capitulatióra akart lépni ezekkel, olyan fel-tétel alatt, hogy ők fegyvereiket a Tanács-Ház' ajtábann előbb le-tévén, az-után fegyver nélkül a Tanácskozó palotába mennyegekbe, a' tsendefszégbenn való maradásra esküdenek meg, 's-így az után az Ágyuzó sereg tovább is az eddig való állapotbann maradgyon meg; az Ágyuzók nem állottak reá a fel-tételekre; a Tanács-Házba ki-vont kardal bé-rontottak, a Præseszt és némelly Tanácsokat meg-fenyegették; a Polgári Ágyuzó-sereg' el-töröltetődésér'ül szolló Decretomot, a magok szemeik előtt szélllyel szaggattatták; az után a fog-házat meg-nyittatván, abbol vagy 4, már meg-sententziáztatva lévő katonát, ki-botsáttattak. —

A Tanács az alatt, hírt tétetett a Hágábann lévő Provinciális Adminisztráziónak; ez a Convent Præsesinek egyet-értésével egy Commissiót, és Belga 's-

Frantzia fegyveres csoportokat rendelt-ki, hogy *Amsterdámba* menvén, ott a katonák és Polgárok, vagy is inkább a szorofs értelembenn vetetett pátrióták és az úgy nevezett nem-pátrióták közt való lármát tsendesítsék-le; az *Amsterdámiak* alig értették-meg, hogy idegen sereg akar bémenni a városba, mindgyar ágyukat húztak elő, és kanótzokat gyulytottak; a város kapuit bé-záratták; a Polgári Ágyuzók a velek tartó és már fegyverhez nyúlt Polgársággal magokat öfsze-tsatólták; ki-rukkóltak; reggeli 9 orakor megnyilt a kapu; egy Frantzia csoportotska be is jött a városba; ekkor a Tanáts-Ház' elibe 3 Polgár Battalionok és feles lovasok elő rukkoltak, 's-egy kerületet formáltak; a Komendáns *Wilde*, elő szollittatott, hogy a kaput miért nyitatta meg, 's-pirongatást kapván, hivatalából haladék nélkül letétetett és árestáltatott; más Komendáns rétetett; az alatt a bé-érkezett kevés Frantzia Lovasok is a Tanáts-Ház' elibe, a tisztyeik pedig a Tanátsba bé-jöttek, jelentvén, hogy többenn is jönnek; a fegyveres Polgárság azonbann 6 tiszteket és 2 Tanátsbelieket rendelt-ki, a kik a Frantzia Vezérnek elibe menvén, jelentették neki, hogy *Amsterdam* várossa nem kért senkitől katonákat, és ezeknek oda való bé-maschérozása, a Polgárságnak kemény felhevülése miatt, most ingen rossz következtéseket szülhetne. A Követtség azzal az örvendetes válofszal jött estve felé vizsza *Amsterdámba*: hogy a fegyveres sereg, nem tsak közelebb nem fog jöni *Amsterdam* felé, hanem még a már benn lévők is még akkor estve mindgyár ki mennek onnét. Így is lett a dolog; és a fegyveres Polgárság örvendező hujjogatók között haza takarodott; 's-a' rend helyre állítottott. —

A' 12-dik Májusi ülésbenn a' feletti vetélkedett a' *Belga Convent Hágábann* igen sokáig, hogy völt-e a' Convent' Præsésinek jussa, katonákat indítani az *Amsterdámiak* ellen? — A' *Belga Roberspier*, *Valkenauer*, a' ki ezenn ujj *Amsterdami* lármázás' titkos ingerlőinek is tartattatik lenni, és a' több vele-tartók, gyalázták a' Præsés' tselekedetit, abbol a' princípiumbol, hogy a' Hazafiak között való egyenetlenségek-

nek le-tsendesítésekre, soha sem kellene fegyveres erőt fordítani; minthogy az a' roszszat, közönségesen még nagyobb roszszá szokta tenni, a' mint történt most *Amsterdamban* is. — Mások azt tették a' *Valkenaer* okoskodásának ellenébe, hogy *Amsterdamban* most a' tiltzviselők is veszedelembenn forogtak légyen, és azokat mindenkor szükséges védelmezni. — A' dolog voxolásra kerülvén, a' *Prases'* tselekedete helybe hagyatott.

Mint gondolkozzanak sokak a' *Hollandusok* között az öfzfze-seregleni hallató ujj *Prussus* Demarcations-Cordonrol: lehet rolla itélni a' következő Beszédből, a' melyet *Hazafi Block* Május' 4-dikénn mondott-el a' Conventbenn: — „*Hazafi Kép-viselők!* Azoknak, a' kikre a' Haza' java mellett való vigyázás bizattatott, az a' kötelelségek, hogy mi-helyest valami jele van a' veszedelemnek, mindgyár olyan állapotba helyeztessék az országot, hogy féljenek tőlle mások., — „Titkolhatatlan dolog, hogy külső és belső ellenségekkel kell tusakodnunk, a' kik bennünket esmet vezélybe akarnak taszítani. El-távazott *Hazafi-társaink'* Fejei, egy hatalmas *Házzal* atyafiasok, és a' bennünket el-áruló *Britanniai* Ministeriom által segítettnek. *Westpháliában* 60 ezer fejekből álló, *Prussus: Hafsus-Hannoveránus*, és *Braunschwájgus* tábor gyűl öfzfze. *Pitt*, az eddig valónn kívül, a' minap esmet 65 Millio Forintnyi summát kívánt a' Parlamentontol, nem egyébre pedig kétség kívül, hanem ezenn tábornak segítésére., — „Szükségtelen volna arról tennem ezenn Gyűlést figyelmetessé, hogy ez az *Anglus* arany által tápláltatandó tábor, minden jelek szerént azért gyűl öfzfze, hogy a' mi *Frantzia* atyánkfainak valamely nem remélt meg-verettetések' alkalmatofságával, minket, a' mallytól örizzen az Isten! a' *Rénus* parttyainn meg-támadgyanak, és a' *Braunschweigi* Herctzege, a' mi esmerős *Hodoltatónk* által, a' ki ezenn tábornak Fő Vezére, másodikszor is el-nyomjanak., — „Nyuljunk a' munkához Hivatal-beli társaim! A' mi kötelelségünk meg-tartani a' hazát! Vegyük figyelemre még kezdetbenn az ellenség' igyekeze-

reinek. Esküdjünk-meg, de nem arra: hogy vagy tyűzünk, vagy meg-hallunk; hanem, hogy a' Hazát megtarttyuk. &c.,

N é m e t O r f z á g.

„**Régenburgbann** is lármas nap vala **Május' 19-dike**. Az itt lévő 150 fejekből álló Örző sereg, már rég hogy panaszokodott, rész szerént a' terhes szolgálatért, rész szerént a' **Kapitánya'** keménységiért. Az elsőre nézve; hogy 2 hónapoktól fogva majd szüntelenn strázsánn kéntelenítettik állani, mellyre nézve meg-szokott üres idei kézi-munkáit, a' mivel valamit kereshetne, most tellyességgel nem folytathatta. Ez, és a' **Kapitány** ellen való harag, **Május' 19-dikénn** egy katonának meg-büntettetődésekor, erőszakoskodásra adott alkalmatosságot. Valami 18 katonák öfzfe álván, a' Strázsa-házra mentek, és árest mbann lévő társokat kérték-ki, hogy a' Tanáts-Házhoz vivén, ott mondassanak ítéletet reá egy hadi Tanáts által. A' **Kapitány**, ki-vont kardal és erőszakkal akart ellen-tállani; öfzfe-szollalkozások estek; és a' **Kapitány** a' fejina egy puska által való ütést kapván, le-esett. Ettől fogva a' több katonák is egyet-értettek; a' strázsákat tettzések szerént állították-ki töltött fegyverekkel; a' **Kapitánynak** le-tétettetését, 's-a' **Fő Hadnagynak**, a' kihez egész engedelmességet ígérték, **Kapitányá** való neveztetését, lármasonn kivánták. Az alatt az elő-kelőbb **Kufárok** és **Kofák** is öfzfe-veztek az alatsnyabbakkal; a' verekedés nagy, sőt véres is vólt; az alatsnyabb nép öfzfe-futott; a' verekedőkkel öfzfe-elegyedett; már néhány személjek is meg-neveztettek vólt, hogy azokra rontsanak; már azonn a punktumonn állott a' dolog, hogy a' **Polgárságnak** kellett vólna a' lár-mázok ellen fel-kellni, — midön azonban az alatt a' katonák, a' **Magistrátusnak** szép szavai által, hogy t. i. panaszszok meg-halgattatni, 's-illendően el-igazittatni fog, önként a' tsendességnek helyre-állításhoz fogtak, mellyet a' **Kufárok** és **Kofák** is ezekbe vévén, meg-húzták a' bagariát, és a' tsendesség, egészszenn helyre állata.

E l e g y e s J e g y z é s e k .

Báselből: —, A' Frantziák' *Helvético-Politikai* tengerre, mind jobban-jobban zavarosodni szemléltetik. — Nem rég írtuk volt, hogy ezen zavaros viz' fő Halász-mestere *Barthelémy*, egy második jelentést is terjesztett vala a' napokban a' *Báseli Cánton'* Elölljárói' elibe, a' mellybenn három dologra teszi őket esmet figyelmetesé t. i: hogy a' Frantzia Republikát, még eddig néhány Cántonok meg nem esmerték; hogy az Emigránsokat magoknál meg-szenvedik; s-hogy a' magok neutralitások' oltalmazására, még nem állítottak illendő erőt elő. —

A' *Báseli* Elöll-jarók azt felelték erre a' jelentésre, hogy vatósággal ők, a' mint *Barthelémy* mondgya nékiek, nem elégedtek-meg csak a' készülleteknek ohajtásával, hanem, lármá-ágyukat szegezettek-ki, lármá-fákat állítottak-fel, sőt a' Tsáizári Vezérnél is kérdést tettek az Emigránsok' szándáka felől, kitől azt a' választ vették, hogy a' Tsáizáriak részéről, a' *Helvétusok'* neutralitását meg-rontani, és az Emigráns sereggel Frantzia országra a' *Báseli* földön keresztül rontatni, még csak meg sem gondoltatott volt. — De az Emigránsoknak *Helvetziában* való meg-szenvedtetődésekről, és a' Frantzia Republikának nemély Cántonok által való meg-nem esmértetéséről, nem volt emlekezet a' *Báseli* Elölljárók nak ezen jelentésekben. Most ujra egy 3-dik jelentést is adott tehát *Barthelémy* nékiek által, a' mellybenn arról teszi őket a *Directorium'* nevében bizonyossá, hogy a' *Helvetus* határok mellett egy Frantzia tábor gyűl öfzize, a' melly a' Frantzia Republikának akar mi leg kifsebb meg bántattatásáért, készleszen fegyveres kézzel boszszut állani. — A' Frantziáknak e'-féle készülteik alkalmatóságot adtak *F. Marschall* Gróf *Wurmzernek* arra, hogy a' múlt Majus' 10-dikénn azt adassa egy jelentésben tudtára a' *Báseli* Tanátsnak: hogy, mivel a' *Báseliek'* jelen-való neutrális készülteikkel meg nem elégedhetik: tehát, vagy ők magok alegendendő erőt állítsanak elő, a' mellyel akar-mi erőszaknak ellent-álhassanak, vagy pedig maga ahoz-képpest való eltközöket fog

elő venni., — Már most 6000 embereket gyűlt ezenn
Cánton öfzfe *Báse'* várossának szomszédságábann,

Frantzia Országbol: — „

„A' *Párisi* levelek, még ma sem teszik a' világot
bölcsé a' ki-tanulódott öfzfe-esküvésnek valóságos
tulajdonságáról: pedig mindenik úgy ír felölle mint-
ha tudna belölle valamit. — *Louvet*, a' maga kemény
Respublikánusi hangjann egy hófzfu írásábann, még
mind azt vitattya: hogy ezenn öfzfe-esküvésbenn
nem a' *Terrorismus'*, hanem rész szerént a' meg-tsa-
lattatódás', rész szerént pedig a' *Rojálismus'* nyoma,
látfszik. *Drouet*et tsak meg-tsalattatottnak, *Babeuf*öt
pedig, *Rojálitának* állittya lenni. — *Marat*trol hasonló-
képpen azt vitattya, hogy örökké *Rojalista* volt,
valamint szinten *Roberspier* is; ez az utólsó t. i. előbb
sok ideig másokra, utoljára pedig magára nézve. —

Duval, a' miólta ki-ütötte magát ez az öfzfe-
esküvés, minden levelibenn azt igyekezi meg-mú-
tatni, hogy ebbenn, minden még eddig közönsé-
gefsé lett *Documentomok* szerént, leg kifsebb nyo-
mát sem lehet az öfzfe-esküvésnek éizre venni. —

*Babeuf*finum módonn fel-találta magát, és a' *Directo-*
*rium*hoz egy írást küldvén, ujra vallást teszen azokról a'
szoross *Demokratái* principiumokról, a' mellyek az
ö leveleibenn örökké lenni szemléltettek. Erősíti,
hogy ez a' mostani úgy nevezett öfzfe-esküvés,
tsak elő postája annak a' *Revolutzió*nak, a' melly-
nek nem lehet meg nem történni: mellyre nézve nem
tselekefszik a' *Directorium* okosábann (azt mondgya
neki *Babeuf*), mint-ha leg kifsebb halasztás nélkül,
maga leszen ennek a' *Revolutzió*nak a' fejjé, és fő
igazgatójává.

A' *Sárdinai Királlyal* való békéségről azt a'
hírt tétette a' *Directorium* az *Öt-százak* elibe, hogy
az már tökéletességre vitetett, mellyre nézve tsak
a' hijja még, hogy azt a' *Tanáts* vizsgálja-meg: egyezik-
e' az *Constitutzió*val? és ha egyezik, erősítse-meg.

Piacenzából írta *Gen. Buonaparte* a' maga utóbbi hadi
hír-adását a' *Directorium*hoz; ö is sajnálva írja, hogy
Gen. La-Harpe a' *Godognói* tsatábann, egy bombi ál-
tal agyon üttetvén, szörnyü-halált-hólt legyen.

A' Tyrolis' tartományát oltalmazó Tyrolisi fegyveres nép' Hadi éneke: — „

Die Trommel wirbelt! auf, ins Feld!
 Wem deutscher Muth die Brust beseelt,
 Der zieh' mit uns hinein!
 Wer Gott, Gesetz und Kaiser ehrt,
 Der ist des deutschen Namens werth,
 Auf Brüder! marsch hinein!

* *

Für Gott und Herrn, für Weib und Kind,
 Für Haus und Hof, die unser sind,
 Ziehn wir den Fahnen nach;
 Und unsre Patriotenhand
 Beschützt das liebe Vaterland
 Und unsre eigne Sach.

* *

Du aber, wilde Räuberhord,
 Die Hunger, Noth, und Durst nach Mord
 Zu Gräuelthaten treibt,
 Komm her! wir stehen felsenfest,
 Und jagen den nach Süd und West,
 Der hier nicht liegen bleibt.

* *

Tyroler unbesiegte Treu
 Ist immer noch wie Anno drey,
 Was unsre Arme stählt! —
 Verjagt die tolle Frevlerbrut
 Mit Jugendkraft und Männermuth,
 Auf Brüder! auf ins Feld!

* *

Vereinte Brüder! marsch hinein,
 Bald wird der Feind uns nahe seyn,
 So gehn wir Hand in Hand!
 Die Trommel wirbelt — marsch! es sey
 Der treuen Bürger Feldgeschrey:
 Für Gott, Regent, und's Land

*) Mikor t. i.: a' Tyrolisi fegyveres föld-népe és a' Stuzosok, tsupánn tsak egy Reguláris Lovás Regiment, és 2 Gyalog Batalionok által segitetve, a' tartományt mind Dél, mind pedig Észak felől, vitézenn oltalmazták.